

Een gemeenschap van schurken

Première:

Mechelen, 15 maart 1995

Creatie voor Vlaanderen en Nederland

Auteur: Peter De Graef

Regie: Jappe Claes

Bernard: Wim Willaert

Jozef: Patrick Vandersande

Pervee: Herwig Ilegems

Rowlands: Wim Willaert

Iljusjin: Ann Pira

Dolfje: Lukas Smolders

Een gemeenschap van schurken
is een productie van **Theaterteater vzw.**

(In een lichtvlek op het toneel ligt Jozef K. te slapen op een opengeklapte kartonnen doos. Zijn paraplu, aktetas en hoed liggen netjes naast hem. Hij heeft zich bedekt met een stuk schokplastic, waar zijn schoenen glimmend onderuit komen. Je hoort zachtjes een onaangename wind waaien. Een krantenblad buitelt voorbij. Een dikke, oude man, die, naar de dikte van zijn brillenglazen te oordelen, quasi blind moet zijn, komt op met een emmer water waarin een behangerskwast. Hij komt tot bij Jozef en begint 'm met water te besprenkelen.)

Jozef K.

(Schiet recht)

Ja!

Ja!

Ja!

Ja!

Ik ben er Bernard.

Ik ben er, dank je.

Bernard

Het is dinsdag meneer.

Dinsdag de twaalfde als u het mij niet kwalijk neemt.

Er waren vannacht een paar kinderen die zich hier in de straat wilden vestigen. Weeskinderen zeiden ze. *(Jozef gaat weer liggen.)*

Uit Bulgarije. Een meisje van een jaar of twaalf en een jongetje van vijf denk ik.

Ik heb ze d'r uitgejaagd. Gezegd dat ze over twintig jaar maar 's moesten terugkomen. Als ze iemand waren. D'r zal wel niet teveel van terechtkomen, van die twee. Ze hadden maar één wenkbrauw. Een lange streep haar dwars over hun voorhoofd. En een snotneus hadden ze ook.

Dat zegt toch genoeg, niet? Uit Bulgarije goddomme. Ik heb ze gezegd dat ze een zakdoek proberen te vinden om te beginnen. Goede raad kunnen ze van mij altijd krijgen. Zo slecht ben ik niet. Maar ze begrepen mij niet had ik de indruk. 'Een zakdoek!' zeg ik... Dat kennen ze daar zeker niet in Bulgarije. Ze keken alsof ik hen stond uit te schelden. Afijn, dat kan nu ook aan die wenkbrauw gelegen hebben.

J

Wat hebt u daar in uw zak zitten, Bernard?

B

Een brief, meneer Jozef.

J

Wat voor een brief

B

Een departementale reprimande.

J

En voor wie is die?

B

Voor u meneer Jozef, maar u ligt nog in bed.

Jozef Ik kom. Ik kom.

Bernard Ik moet er nog 42 gaan wakker maken meneer Jozef, als u het mij niet kwalijk neemt. Bovendien gaat het regenen. Hoor je dat?

J Nee!

B Hoor je dat niet? Sjlikak, sjlikak, ... sjlikak, sjlikak.
Hoor! ... Sjlikak, sjlikak... Hoor je 't?

J Ja.

B Dat is m'n kunstklep. Van m'n hart. Die gaat slepen als er regen op komst is.

J Oh! (*Staat op en begint de kartonnen doos en het knalplastic netjes op te ruimen.*)

B Ge zoudt er een polka op kunnen dansen. Ik niet. Ik ben te oud voor polka's.

J Mag ik even? (*Jozef pakt de emmer van Bernards buik of rug of waar hij hem ook draagt, zet hem neer, wast zijn gezicht en spoelt zijn mond met het water.*)

B Maar een meisje! Een frisse, jonge, naar room en verse garnalen geurende ... maagd, die zou makkelijk sjlikak, sjlikak de polka kunnen dansen. Als ze dicht genoeg bij me bleef! En dan krijg ik haar lucht binnen, gaat dat hart sneller slaan... Laat het dan maar regenen, meneer Jozef.

J Bernard, je doekje.

B Jawel.
(*Hij knoopt een keukenhanddoek, die hij als sjaaltje om zijn nek gebonden heeft, los en geeft die aan Jozef.*)

J Dank u. (*Droogt er zijn handen en gezicht mee af.*)

B Boe, boe, boe, boe, boe, boe, boe. Als ik vloeitjes had, kocht ik tabak, maar ik heb geen lucifers.

J (*Geeft hem zijn sjaaltje terug, haalt en sigarettenkoker uit zijn binnenzak, neemt er een sigaret uit, geeft die aan Bernard, geeft hem ook vuur.*)
Vandaag ga ik nog proberen 's iets buitengewoons te bedenken, denk ik. Iets wat ik nog nooit in gedachten heb gehad. En wat me vreugde verschaft. Zoals die keer toen ik me voor het eerst de klank van een fietsbel in de mist voor de geest haalde. Jongejongejonge! Wat een

dag! Wat een dag!

- Bernard Dank je meneer Jozef. En hebt u nog gedroomd vannacht?
- Jozef Strepen Bernard! Alleen maar strepen. Zwart met grijs. Mag ik nu mijn departementale reprimande?
- B *(Geeft hem de omslag. Jozef scheurt 'm open.)*
Hebt u al 's een vijftigjarige magazijnier voor de geest proberen te halen die tegen u komt zeggen dat hij verliefd op u is, terwijl hij, uit angst om afgewezen te worden, in zijn hoed bijt.
- J Nee!
- B Moet je 's doen.
- J Wat dan?
- B En daar moet je dan de geur van gekookte niertjes bij denken.
- J Ach!
- B Ja! Kapot gekookte varkensniertjes.
- J *(Op de departementale reprimande doelend.)*
Nee nee.
Hier 'Ach!' Een parkeerboete.
- B Een parkeerboete is toch niet 'Ach!'
- J Maar ik heb geen auto.
- B Ach!
- J Op 17 juli 1928 in Mecklenburg, ter hoogte van het nummer 33 in de Urlaubgasse.
- B Dat is niet zo best.
- J Het slaat volstrekt nergens op.
- B Daarom juist.
- J Ik scheur 'm gewoon kapot en dan ga ik ergens aan die magazijnier van u zitten denken.
- B Dat moet ik u ten stelligste afraden meneer Jozef.
- J Ik ben nog nooit in Mecklenburg geweest. En in '28 was ik niet eens geboren.

II.

(Terwijl Bernard en Jozef verdwijnen gaat zachtjes achter hen het licht aan. Een monumentale kamer wordt zichtbaar (CF de stationsrestaurantie in Antwerpen Centraal) Langs de muren staan stoelen. Verder is ze leeg. Cour achter is een deur. Tegen de achterwand zitten, op drie stoelen naast elkaar, Iljusjin Mir, Meneer Pervee en Buddy Rowlands. Op een stoel links naast de deur zit Dolfje.)

Rowlands

(Improviseert zingend)

De waterval
De waterval
Daar gaat vrijwel niks boven
Want alles wat bewezen wordt
Hoef je niet te geloven.
De waterval zij valt gewoon
Van boven naar beneden.
En altijd op dezelfde toon.
In toekomst en verleden.
De waterval
De waterval
De waterval

De waterval
De wa-ter-vaaaaal!
(Lange stilte)
Allemaal!

Rowlands/Iljusjin/Pervee

De waterval
De waterval
Daar gaat vrijwel niks boven
Wat alles wat bewezen wordt
Hoef je niet te geloven.
De waterval
Zij valt gewoon...

(Stilte)

Rowlands

(Tegen Dolfje)

Wie zegt dat de aarde niet een druppel is? Hm? Hm? Overal waar het land ophoudt kom je water tegen. Toch!?
En al die andere sterren? Wie zegt dat dit geen druppels zijn waar je de zon in ziet blinken. Waarom zou het heelal niet een regenbui zijn?

Omdat we niet weten waar we naartoe vallen!?

Straks pletsen we ergens neer. In een plas. Komt er een grote vogel. Die pikt Europa eruit. Dan zullen ze nogal ogen zien trekken, jong, die oceanografen. Want die mannen die denken dat de zee overal bebodemd is. Gewoon omdat ze zich het tegendeel niet kunnen inbeelden. En dat kost ons, de belastingbetaler, handenvol geld. Met allerlei belachelijk dure toestellen zijn ze nu overal de diepte van het water aan het meten. Toestellen die er natuurlijk op bedacht zijn om onder alle omstandigheden bodem tegen te komen.

En wie betaalt dat, denk jij?

U en ik.

En wat men ondertussen gratis kan zien, maar waar men blind voor is, tenzij men kind is en onbevangen, is dat de aarde een druppel is. Een dergelijk gebrek aan verbeelding komt ge trouwens ook tegen in de wegenbouw, de borstvoedingsindustrie en vooral, de kunst! Maar goed! Alleen wie met enthousiasme de fout ingaat kan op vooruitgang rekenen.

Waar het op aankomt is uitmuntendheid. Volgt ge mij? Onder alle omstandigheden. Maakt niet uit of ge achter een vrouw aanzit of een boterham smeert, uw kinderen naar binnen roept...

(Hier doet hij iets snels met Perveen.)

Uitmuntendheid verstaat ge?

Mijn vader was handelaar in oordoppen. Wij hebben honger geleden thuis. Hij kon praten als waterval. Ook als hij niks te melden had. Gewoon doorlullen. Meestal kocht men bij hem om van z'n gezever af te zijn. Dat was toen de tactiek. Ik spreek nu van de jaren vijftig. Niemand had iets nodig. D'r was geen geld. Men probeerde van alles te verkopen, gedroogde soepresten, zelfgemaakte paperclips, regen in blik, je kon het zo extreem niet bedenken, het werd aan de man gebracht. Puur op gezever. Mijn vader begon toen met zijn oordoppen. Haalde daarmee alle anderen de wind uit de zeilen. Ging goed in het begin. Maar zijn artikel begon zich tegen hem te keren. Als hij ergens kwam met een nieuw modelletje... dan stopten ze die ouwe in hun kop. Kon hij lullen wat hij wou...

Een tragedie beste vriend! Gij verstaat mij.

Steeds verder moest hij het gaan zoeken. Allemaal te voet - of met het openbaar vervoer - wat op hetzelfde neerkomt. Doodmoe kwam hij thuis. Als hij een dop had verkocht dan was het feest op den duur! Dan zaten we te zingen na het eten. Er was nooit veel en we waren met z'n veertienen. Gingen we zingen om de boel te rekken. We hebben honger geleden. Uitmuntendheid! Verstaat ge wat ik bedoel?

Dolfje

Weet gij of dat hier lang kan duren eventueel?

Rowlands

Als ze in gang schieten is het zo aan u.

Dolfje

Weet gij hoe laat het is misschien?

Rowlands

(Tegen Perveen)

Hoe laat is 't?

Pervee Ik heb geen horloge bij.

Rowlands Vroeg ik nu of ge een horloge bij had?

Pervee Nee.

Rowlands Waarom zegt ge dat dan?

P Ik weet niet.

R Wat vroeg ik?

P Hoe laat het was.

R Is!

P Is.

R Ah! En?

P ‘K weet het niet.

R Hoe, gij weet het niet?

P Ik heb geen horloge...
Het is vierentwintig minuten voor drie.

R Vierentwintig voor drie is het.

Dolfje NondenondenondenondenondenonondeDJU
Als ze bellen van bij Christoff, en ik zit hier....

R SSSSSt. Rustig. Als mijn overste komt, u zal zien, dan wordt alles anders.

(Stilte)

R De secretarisvogel kent ge die? De secretarisvogel. Dat is een aaseter. Woont in Afrika. Op de vlaktes. Een beest met lange dunne benen en een kale kop van droge vellen. Hij heeft een zware bek die zo vanuit zijn voorhoofd en zijn kin begint en dan in een lange punt daar ergens eindigt. Zijn ogen zitten daar waar bij ons de oren zitten en oren heeft hij niet. Bon. Nu leeft daar op die vlakte ook een teek. De Auratis Upinoba. En die teek zuigt bloed, laat dat bederven in haar maag en brengt het dan opnieuw in haar gastheer tot deze langzaam sterft en er aaseters op hem afkomen. Die aaseters heeft ze nodig om haar eieren in te leggen. De teek Auratis Upinoba. En zij is maar in één aaseter geïnteresseerd: de secretarisvogel! Bovendien vestigt zij zich hier. Boven op die kale kop. Op een plek waar de secretarisvogel met z'n

poten of z'n bek niet bij kan. En die twee zitten dan op een vlakte. Er zijn dus ook geen bomen daar. Of iets anders waar de vogel met zijn schedel langs kan schuren om die teek daar weg te krijgen...

Kunt ge u voorstellen hoe hij zich voelt wanneer hij op een morgen ontdekt dat er zo'n ding op zijn hoofd zit!?

Uitmundendheid, verstaat ge!?! Verveel ik u?

Dolfje Het is toch hier dat ik mij moet aanmelden voor dat sollicitaire onderzoek naar bekwaamheden?

Rowlands *(Tegen Pervee)*
Zing iets voor hem, kom.

Pervee De waterval
De waterval

R Iets van uw eigen!

(Stilte)

P Langs de waterkant
in het riet
woont de waterspin
is het niet
en zij eet haar man
na de liefdesdaad
zonder zout of kruid
zonder wrok of haat
langs de waterkant
in het riet
naast de waterval
de waterval
daar gaat vrijwel niks boven
want alles wat bewezen wordt
hoef je niet te geloven.

R *(Geeft Pervee zonder hem aan te kijken een harde por met de elleboog.)*

(Tegen Dolfje)

Kom hier zitten, kom!

(Stilte)

R Ik heb vroeger gekruiswoordraadseld. Op provinciaals niveau. Elke zondag trok ik eropuit, met m'n gommetje en m'n potlood. Ik leefde toen bij een vrouw die zich niet waste. We hadden een winkeltje. En een kind. Een mager meisje van een jaar of vijf met aanleg voor tering. 'Jodium!' zei de dokter, waarmee hij bedoelde dat we met haar naar zee moesten. Regelmatig won ik een kleine trofee. Meestal prullen om weg te gooien. Maar ik bracht ze mee naar huis. Om aan

dat meisje te geven. Dan lachte ze zwakjes en, hoe mager en futloos ze er verder ook uitzag, toch probeerde ze telkens een beetje dankbaarheid in haar ogen te laten blinken. Louter om mij een plezier te doen. Jaaaaa... Ik heb ook gelukkige tijden gekend. Perioden van kalmte en evenwicht.

Dolfje Ik zou eigenlijk weg moeten. Ze kunnen alle momenten bellen van bij Christoff.

Rowlands Ssst. Rustig. En kom hier zitten heb ik gezegd!

D Gij zijt zelf nerveus.
En ik geloof u niet! Voilà!

R Ta ta ta ta! Ik kan bewijzen wat ik zeg. Hier! Kijk maar. Ik heb overal foto's van. De vrouw die zich niet waste. Het meisje met de dankbare blik. En hier! Mijn vader. In die kist die hij op z'n rug draagt zaten de oordoppen. Hij leverde meteen bij bestelling. Ons gezin! Een foto van een secretarisvogel. Een schip voor oceanografisch onderzoek. Het heelal. Ik heb alles op foto!
Uitmuntendheid! Ja?

D *(Terwijl hij de foto's bestudeert.)*
En uw verhalen interesseren mij ook niet.

R Pervee! Zingen!

Pervee De waterval
De waterval
(Rowland slaat hem met de vuist vol in de maag.)

R Als mijn overste komt, u zal zien, dan wordt alles anders.

D Ah! Hier voilà ! Voilà! Ik tel hier zeventien mensen. Op uw familiefoto. U zei dat u met veertien was.

R Plus twee ouders.

D Dan kom ik op zestien, ik tel er zeventien.

R Er was die dag een oom op bezoek. Een weduwnaar uit Duitsland. Dat is ook de reden waarom deze foto werd gemaakt.

D Hoe heet hij?

R Oom Puk zeiden we tegen hem. En we waren met veertien. Oom Puk. Omdat zijn vrouw aan kanker gestorven is en hij nooit over een gezwel sprak maar over een puk. 'Op het einde zaten de pukken tot in hare kop!' Ik hoor het hem nog zeggen. Zelf is hij gegaan aan een zona...

Dolfje Van wie was hij de broer?

Rowlands Van mijn moeder. Mijn moeder was een Duitse.

D Hoe heette zij?

R Ida

D Met haar achternaam.

Pervee *(Zwakjes)*
Manckiewitsz.
(Rowlands stampst hem vol tegen zijn kop.)

D Ik heb het gehoord. Hij zei Manckiewisz. Ida Manckiewisz. De dochter van de grote oceanograaf Pavel Manckiewisz uit Dresden.

R U zit ernaast. Maar laten we zeggen dat ik even ga plassen.
(Gaat naar buiten.)

(Stilte)

D *(Gaat bij de twee anderen zitten.)*
(Tegen Iljusjin)
Ik ga binnenkort trouwen, weet gij dat!?! En ik heb hier een lijst liggen bij Christoff.

Iljusjin Als ze mij nemen dan ga ik sparen voor een reis in de ruimte. Ik heb gelezen dat ze tegen 2035 de ruimtevaart gaan openen voor het toerisme. In 2035 ben ik drieënnegentig.

(Stilte)

D Ze hebben mij al drie keer gebeld van bij Christoff. Dat de lijst leeg was en dat ik er opnieuw dingen moest komen opzetten. Drie keer zeg! Rrrring! Wilt g's komen want uwe lijst is weer leeg. Christoff! Dat is toch dat er alle keren iemand staat om er weer iets af te halen.

I Ik trouw niet. Ik moet aan mijn gezondheid denken...

D Hei, psst,

I Anders haal ik de drieënnegentig niet.

D Psst hei,! Luistert 's

I Ja,

D Weet gij wat een mes kost bij Christoff?

Iljusjin Een mes?

Dolfje Ja.

I Ik weet niet.

D 2035!

(*Stilte*)

I Dat is nog tweeënveertig jaar. Ik weet het.

D Voor een mes hè! Hoe vindt ge dat? Zeg!/? Een mes jong!

I Ze gaan mij nemen deze keer, ik voel het.

D En dan bellen ze! Zeg! Hij is weer leeg, komt er nog 's wat opzetten...
Haha! Hah! Haha.

I Ik open direct een gesloten spaarrekening bij de bank. Zo een waar ge tot een zekere datum uw geld niet meer afkrijgt. En die zekere datum dat is als ik drieënnegentig word.

(*Stilte*)

D (*Gepikeerd omdat Iljusjin eigenlijk niet naar hem luistert.*)
Ik geloof nooit dat ze u gaan pakken.

I Ik weet het.

D Ze geven altijd de voorkeur aan een man.

I Misschien zoeken ze er wel twee.

D Dat is bij mijn weten nog nooit voorgekomen.

I Het zou toch kunnen.

D Dan geven ze de voorkeur aan twee mannen.

I En weet gij dan wat ze nodig hebben misschien? Misschien zoeken ze wel een leenmoeder.

D Ze zoeken geen leenmoeder.

I Dat weet gij niet.

D Wat zit ik hier dan te doen?

Ijusjin Een computerfoutje, een stofje op het programma.

Dolfje En die andere heren dan. Hij hier en die mens die...
gaan pissen is.

I Als een computer zich vergist doet hij dat in reeksen.

D Dan moet er een overeenkomst zijn.

I Wie zegt dat die er niet is?

D Och! Zij pakken gewoon een man. En daar zult gij mee moeten leren
tegen kunnen.

I Neem nu: alle mannen wier moeder gestorven is in '75.

D Mijn moeder leeft nog.

I Alle mannen met een rosse broer. Alle mannen met een regenjas van
plastiek. Alle mannen die nog geen kinkhoest hebben gehad.

D Als ze een leenmoeder nodig hebben dan pakken ze mij en ze
opereren mij!

I Weet gij wat zo'n operatie kost!? Dat rendeert niet.

D Dat rendeert wel. Een man is doelgericht en collegiaal en sportief.
Samen met vrienden een uitdaging tot een goed einde brengen. Bij
mij mogen ze vijf foetussen inplanten. Dat kan mij niet schelen. Weet
gij dat!?

I Nee.

D Ah! En trouwens, als ge drieënnegentig zijt dan moogt ge niet meer
binnen in de ruimte.

I Dat is niet waar.

D Aah jawel. Ge moet gezondheidstest ondergaan heb ik gelezen. En
dat is redelijk zwaar. D'r zit een triatlon tussen.

I En ik heb gelezen dat ze bij Christoff failliet zijn. Dat ze alleen om de
schade te beperken nu nog zoveel mogelijk lijsten proberen te
verkopen. Maar ze maken al meer dan een jaar geen messen meer bij
Christoff.

(Stilte)

(Jozef K. komt op en zet zich.)

Jozef

(Staat op en loop naar de voorscène. Tegen het publiek)

Ik ben geen boef. Laten we daar helder over zijn. Trouwens mijn kostuum, mijn kapsel... alles bewijst het. Ik heb trouwens een gelukkige jeugd gehad. Mijn moeder was uitermate zacht. En vriendelijk! Zij zong en lachte vaak. Lalala! En Hahaha!

Als ik aan haar denk hoor ik niks anders. En mijn vader was streng en goed. Hij geurde naar vers gekapt hout. En hij kon u als hij kwaad was zo hard knijpen dat de adertjes in uw ogen ervan sprongen. Hij had geen toupetje nodig, als ge begrijpt wat ik bedoel.

(Gaat weer zitten.)

(Stilte)

J

(Staat weer recht.)

En dan kan ik u nog een lijst principes voorleggen waar ik nooit van afwijk... En niet de makkelijkste! Zo bijvoorbeeld hoest ik nooit. Dat is onbeleefd. Het getuigt van weinig beheersing. Ik schep daar niet over op. Ik stip het slechts aan opdat gij u niet in mij vergist. Winden staat ook op die lijst. En een meldplicht! Die heb ik van mijn vader overgenomen. Zij houdt in dat als ik mij masturbeer, dat ik dit dan steeds meld aan de vrouw waar ik bij het masturberen aan gedacht heb. En daar moet ik dan nog bij vertellen dat ik dat nog nooit heb hoeven doen.

Pervee

(Klagerig)

Dat er 's iemand mij een zakdoek geeft alstublieft.

(Jozef gaat weer zitten. Dolfje haalt zijn zakdoek tevoorschijn en geeft die aan Pervee.)

Iljusjin

Die had hij zelf mee moeten brengen!

Dolfje

Dat stond niet op de uitnodiging.

I

Natuurlijk niet, men gaat ervan uit dat iedereen tenminste zijn zakdoek bij heeft.

D

Aan de rand is hij een beetje...

P

Dank je wel.

I

Een broek stond ook niet op de uitnodiging.

D

(Tegen Pervee) Als ik een nieuwe zakdoek pak dan begin ik altijd rechtsboven. En dan ga ik meestal zo, tegenwijzerzin... Aan de rand is hij een beetje...

I

Zonder zakdoek pakken ze u niet aan... En hij moet proper zijn.

Jozef *(Tegen Iljusjin)* Weet gij hoe laat het hier open gaat?

Iljusjin Ze zijn al bezig denk ik. Het is al open.

J Mooi.

Dolfje *(Tegen Jozef)* Zij denk dat z'een kans maakt.

J Ah!

D En het is waarschijnlijk een uitprobeerder van condooms die ze zoeken.

J ... Tja!

I *(Komt naast Jozef zitten.)* Moest u vragen hebben, u mag ze mij altijd stellen. Ik zal ze naar best vermogen beantwoorden.

D *(Tegen Perveen)* Hoe laat is 't in feite!?

Perveen Hoe laat zou je willen dat het was?

D Half twaalf.

P Het is drie minuten over half twaalf.

D Dan zijn ze daar nu hun boterhammen aan het opeten. Bij Christoff. Die mannen pakken twee uur tussen de middag. Weet ge wat ze daar hebben? Bij Christoff? Voor tussen de middag?
(Perveen reageert niet.)
(Tegen Jozef)
Weet ge wat ze daar hebben bij Christoff, voor tussen de middag?

J Nee.

D Een boskamer... Zeg! Een boskamer! En niet eentje van vier op vier hè! De boskamer van Christoff is er een van twintig meter. En dat is er een met echte bomen in. Dus dat zijn geen dia's die ze op de muur schijnen. Want ge hebt van die boskamers waar ze van die gekleurde dia's met rode bomen tegen de muur schijnen maar daarin recupereert ne mens niet... Neenee bij Christoff is dat allemaal echt. Op de vloer ligt daar bladgrond. Daar vliegen muggen rond. Die airconditioning die blaast daar uit Canada geïmporteerde boslucht binnen. En als die mannen na de middag terug beginnen hè, dan staan die fris. Dat ziet ge ook aan die messen. Die zijn gemaakt op Canadese boslucht.

J Het is toch hier dat ik moet aanschuiven voor het ontvangtkantoor der penale boeten?

D Wablieft?

Jozef Een boete.

Iljusjin Wij zitten hier aan te schuiven voor een vacature.

Dolfje Nee, voor een job!
(*Tegen Jozef*) Ze zoeken hier iemand.

J En waar moet ik dan zijn voor het ontvangtkantoor der penale boete, detachement...?

Pervee (*Bedaard*) Dat is ook hier. Dit is de centrale wachthal. Voor alles! Aanbiedingen, boetes, uitkeringen, inschrijvingen, forfaitaire aanbetalings...!
Ze komen u wel halen.

(*Stilte*)

I (*Tegen Jozef, lief, als een meisje tegen haar eerste vriendje.*)
Ik ben opteller, qua opleiding. Ik ben uitgekomen met 0,1 Ksm. Eén Ksm is ongeveer 73 seconden 24 honderdsten; dat is de snelheid waarmee de snelste kassière ooit, de prijs van 100 willekeurige producten bij elkaar optelt. Een klassieke kassière, met een laserkassa en producten met een zebra-merk. Ik doe het zonder kassa tien keer sneller. Hihihihhi! (*Gaat weer op haar stoel zitten.*)

D (*Roept naar Jozef, van waar hij zit.*)
En ik ben uitgekomen op twee KUT. Kanon Universeel Tijd. Dat is de tijd die een brief nodig zou hebben wanneer hij met een kanon van de ene kant van de stad naar de andere werd geschoten. Ik ben loopjongen. Nu, dat kunnen ze natuurlijk niet. Met een kanon, dan verbrandt uwen brief. Maar als z'm aan mij geven dan doe ik hetzelfde in de helft van die tijd. Zonder kreukels en met een opgewekt 'Een brief voor u meneer!' op het einde!

Rowlands (*Komt binnen met een groot pak dat hij moeizaam tot in het midden van de kamer sleept.*)
Iljusjin Mir?

I Jawel meneer.

R Dit is een springkasteel. Begint er maar aan.

I (*Droevig*) Met plezier meneer.

R En daarna: boterhammen smeren en zakdoeken strijken.
(*Tegen Jozef*) De stad gonst van de Bulgaarse weeskinderen. Het uitzonderlijke weer van de laatste dagen. Met duizenden zwermen ze door de stad. Mijn overste zegt: 'U kan ze hier gemakkelijk opvangen, terwijl u wacht.'

- Ijusjin *(Tegen Rowlands)* Mag ik alstublieft, met uw welnemen, zeggen dat ik hier zit te solliciteren, en dat in mij de hoop leeft om mij binnen afzienbare tijd te kunnen aanbieden...
- Rowlands Blazen Mir. Niet zeiken. Blazen!
- Dolfje *(Staat recht, loopt tot bij Rowlands.)*
Als u een zweep hebt meneer...Ik zou haar eventueel tot grotere spoed kunnen aanzetten. Ik ben goed gebouwd en heb een stevig ontbijt binnen.
(Rowlands kijkt nog niet naar hem. Hij gaat dus weer zitten.)
- R *(Tegen Jozef)* Ik laat ze hier eerst wat springen. Zien ze d'r wat vrolijker uit. Daarna krijgen ze van mij een boterham en een zakdoek en dan neem ik ze mee naar het ministerie van landsverdediging. Ze durven daar tot vijfhonderd frank per kop gaan, zegt mijn overste. Hangt van de leeftijd af. Hoe jonger ze zijn, hoe meer ze opbrengen.
- D *(Van waar hij zit tegen Rowlands)* Of een paar meter elektrische snoer en een stekker!
- R *(Zonder op Dolfje te letten tegen Jozef)* De beste soldaten ter wereld worden gekweekt uit Bulgaarse weeskinderen, dat is geweten. Binnen de landmacht opgegroeide Bulgaarse weeskinderen. Daar gaat niks boven.
- D *(Tegen Pervee)* Ik zie daar een stopcontact, dus als ik haar oorbellen uitdoe en de ene kant van het snoer in die gaatjes steek en dan aan de andere kant een stekker vast maak, dan moet ik alleen maar, elke keer als zij ophoudt met blazen, die stekker in dat stopcontact steken en zijn springkasteel staat er in een wip...
- R *(Gaat onverstoorbaar verder tegen Jozef)* Ge moet er alleen voor zorgen dat ze niet te gelukkig worden. Ze moeten zich met plezier aan vijandelijk vuur blijven blootstellen. En dat doen ze niet meer als ze gelukkig zijn. Dat enthousiasme is daar uit dan.
- Jozef Weet u misschien ook hoe het hier zit in verband met de penale boeten?
- D *(Tegen Rowlands)* Ik zei net tegen hem *(Op Pervee doelend)*. Ik zie daar een stopcontact, dus als ik dan haar oorbellen...
- R *(Buiten zichzelf van woede.)* IK HEB U GE-HOORD!
- D Oh!
- R Ik word hier door meneer *(op Jozef doelend)* geïnterpelleerd over een

technische kwestie, een vraagstuk van algemeen belang dat mij in staat stelt kwaliteiten op het vlak van punctualiteit, administratief inzicht, grondwettelijke huishoudkunde te etaleren en u komt daar als een buffel doorheen breken met een zaak die slechts uzelf betreft.

Dolfje

Absoluut meneer, u hebt gelijk. Het spijt me ... meer dan ik binnen een mensenleven tot uitdrukking kan brengen.

Rowlands

Niemand kan hier bewijzen dat de sollicitatie niet reeds bezig is. Dat meneer hier niet een beëdigd medewerker is van de sollicitaire dienst die met het oog op een objectieve evaluatie de kandidaten anoniem met de materie confronteert.

D

Mag ik u feliciteren met uw waakzaamheid, meneer?

R

UITMUNTENDHEID!

D

Uitmuntendheid!

R

Vergeef mij deze kleine terechtwijzing. (*Jozef lacht stram.*)
Mag ik u misschien verzoeken de vraag nog 's te herhalen.

Jozef

Weet u hoe het hier zit met de ontvangst van penale boetes?

R

Let wel, dit verzoek om een herhaling heeft geenszins te maken met een eventuele vorm van vergeetachtigheid mijnentwege, het is er slechts op gericht de kracht van de tegenstander te meten. En, laten wij hier helder over zijn, wij weten alle twee, dit is een fictieve vraag die wordt gesteld in een fictieve situatie. Ik beschouw u dus slechts als een fictieve tegenstander.

D

(*Tegen Pervee*) Het was maar om te laten horen dat ik vol goeie ideeën zit. Als hij die job krijgt eventueel en later blijkt dat hij nog ne goeie helper zou kunnen gebruiken dan denkt hij natuurlijk in de eerste plaats aan mij. Iemand met een lijst bij Christoff die vol goeie ideeën zit...

R

In het administratieve...

Blazen Mir! ...

Het administratieve veld waar uw vraag ons naar toe voert is in werkelijkheid een slagveld. Een slagveld in volle oorlog. Van alle kanten vliegen daar verzoekschriften, aanmaningen, kanossementen, epibraties, akten en stukken allerlei, naar alle kanten. Sommigen zijn tegen u gericht, anderen hebben niks met u te maken maar dragen de mogelijkheid in zich om door verdwijning, verandering van richting, of licht frauduleuze aanpassing enige voordelen uw kant op te laten vallen dan wel macht te verwerven over derden. Het hoeft geen betoog dat in deze context wantrouwen een kwaliteit is, om niet te zeggen een talent. Zijn er daarom geloofsbrieven die u kunt voorleggen ter staving van een eventuele positie die u machtigt mij

met een dergelijke vraag te confronteren? Puur pro forma uiteraard.

Jozef

Als u mij even wilt verontschuldigen.

(Stapt naar voren. Tegen het publiek)

Even tussendoor iets totaal anders! In 1994 zijn er in totaal 35 diersoorten uitgestorven, waaronder de polkamossel en de Tasmaanse betonkip. En er is slechts één diersoort bijgekomen: een roofkever die door een BBC-medewerker werd ontdekt in het diepste binnenste van het Amazonewoud. Het gaat hier om een dun kevertje, met een lange platte kop die ruim 90° kan knikken. En dat kevertje kruipt naar een bepaalde bloem, een lelie met zeven meeldraden, het knaagt daar één van die meeldraden weg, en het gaat zelf stokstijf op die plek staan. Dan komt er een bij en dan hoeft hij alleen maar ‘hap’, te doen en ‘slik’ ... Weg bijtje!

Nu, de hele houding van deze meneer Rowlands hier die doet mij denken aan dit pas ontdekte kevertje, waarvoor men overigens nog geen naam heeft, alleen... Ik ben geen bijtje! Ja!/? Ik ben geen bijtje.

Dolfje

(Tegen Pervee) En zelfs al heeft hij geen helper nodig, dan nog!

Als hij toevallig die baan krijgt, dan kan ik dat overal gaan zeggen, dat ik iemand ken die een baan heeft. Hoe laat is ‘t?

Pervee

Nog altijd drie minuten over half twaalf.

D

Oh! Dat is goed dat de tijd zo traag vooruit gaat.

J

Ik heb nota genomen van uw professioneel wantrouwen en het gedegen inzicht in de sectoriële keuken. Maar mag ik u erop wijzen dat ik nu moet noteren, dat u met uw uitwijdingen, uw reactie toch een zekere logheid hebt meegegeven en dat binnen het administratieve veld snelheid een factor is van primordiaal belang. Het laattijdig of zelfs maar fractioneel geretardeerd reageren op een stuk kan u en uw overste de kop kosten.

Rowland

Ik weet het, maar ik moest een keuze maken tussen het opdreunen van een stuk theoretisch inzicht of het etaleren van een aantal praktische vaardigheden.

J

Helaas, helaas, helaas, helaas... de administratie is een praktisch gegeven meneer... ?

R

Rowlands, Buddy Rowlands

J

... geen theoretisch.

R

Ja, ik weet het.

J

Het spijt me.

R

(Gaat zitten, moedeloos, wist zich het zweet van het voorhoofd enz.)

Shit!

Dolfje

Blazen Iljusjin Mir!
(Lange stilte, Iljusjin blaast.)
(Rowland springt recht, vliegt op Pervee af, de magere angstige Pervee, en slaat en stampert hem waar hij hem raken kan tot hij voor dood in een hoekje ligt.)

Pervee

(Terwijl hij in elkaar geramd wordt, jammerend tegen Jozef.)
Kijk nu wat je gedaan hebt! Kijk nu wat je doet. Met uw ideeën over pas ontdekte kevers en uitstervende soorten...*(Krijgt weer wat klappen.)*... En ik heb zeven mongolen te onderhouden en een bedlegerige vrouw...

Rowlands

(Als Pervee eindelijk voor dood in een hoekje ligt, dreigend)
En nu ga ik boterhammen halen, en die gaat gij *(Iljusjin)* smeren.
(Rowlands af)

(Lange beklemmende stilte)

Jozef

(Gaat aarzelend naar Pervee, buigt zich over hem.)
Meneer het spijt me.

P

(Met een glimlach als van een martelaar vlak voor zijn dood.)
Daar is het nu te laat voor jongen, veel te laat.
(Hij staat recht, niet eens moeizaam, loopt naar zijn stoel, pakt de sporttas, sjouwt ermee naar de andere kant van de wachtkamer, vooraan cour, duwt op een knopje in de muur - uit de zoldering komt een straal douchewater - en hij begint zich om te kleden in een vrouw.)

D

(Tegen Jozef) Je had dat niet mogen zeggen.

J

Maar ik heb nooit de bedoeling gehad om...

D

Ge hebt iets heel stoms gedaan door meneer Rowlands niet uit te laten spreken.

Iljusjin

‘S niet waar. Ik vind het heel goed dat ge voor uzelf opkomt.

D

Blazen gij!

I

Niet voor u.

D

Nee?

I

Gij hebt niks aan mij te zeggen. Ik blaas wanneer dat ik dat wil.

D

Als meneer Rowlands terug komt dan zal ik mijn boekske over u ‘s opentrekken. Dan zullen we ‘s zien of gij alleen maar blaast als het u

uitkomt.

- Jozef *(Is naar Pervee toegestapt)* Het spijt me. Als er iets is dat ik voor u kan doen. Ik sta bij u in het krijt.
- Iljusjin Ik zit hier voor een sollicitatie.
Niet om te blazen.
- Dolfje Wel! Als ze zodadelijk beginnen en het is aan u, dan houden wij u vast, meneer Rowlands en ik, en dan roepen wij: DIE IS ER NIET! DIE IS ER NIET!
- J *(Nog steeds bij Pervee.)* Hier is mijn kaartje...
- I Dan roep ik dat ik er wel ben.
- D Dat kunt ge niet want wij hebben onze handen voor uwen mond.
- I Dat is niet waar!
- D Jawel!
- J Ik zal het hier leggen. *(Legt het kaartje op de grond een eind van Pervee af, op een plek waar het net niet nat wordt van de douche.)*
- D Meneer Rowlands houdt u vast en ik steek mijn colbertjasje in uwe mond.
- I *(Schreiend haast.)* Dat mogen jullie niet.
- D En m'n schoenen d'rbij als ge niet oppast.
(Iljusjin begint weer te blazen.)
- J Kan het hier iets rustiger, ja,?
(Dolfje en Jozef gaan zitten. Pervee zet de douche uit en gaat zich staan afdrogen, we horen alleen het blazen van Iljusjin.)
(In de richting van Pervee) Ik was onderdiensthoofd op het derde niveau secretarissen van een afdeling die als opdracht had de automatisering nationaal van 97 naar 100% te brengen. Er waren er ontelbaren die hun hoed voor mij moesten afnemen als ze me tegenkwamen. En als ze geen hoed hadden, hun pruik. Zij die geen van beide bezaten, ontweken mij. Maar of ze mij nu groetten of niet, van allemaal heb ik hun werkzaamheden geautomatiseerd. Het hele personeelsbestand vervangen door een machinepark. Veel geweeklaag en verwijzingen naar erbarmelijke gezinsomstandigheden heb ik daarbij moeten aanhoren. Vanuit dat personeelsbestand uiteraard. Het machinepark zoemde slechts. En toen er niemand meer was, heb ik mijn eigen werkzaamheden geautomatiseerd, en mezelf met een pensioen naar huis gestuurd. Een staaltje vakmanschap mijne heren, waarvoor de directeur-generaal me persoonlijk heeft opgebeld. Ik had m'n jas al aan en m'n

boterhammen alweer ingepakt. Ook mijn laatste dag heb ik zo hard doorgewerkt dat ik nog voor de lunchpauze klaar was en ik mijn boterhammen, die ik trouwens alleen maar gesmeerd had voor het geval er onvoorziene omstandigheden - die bij mijn weten nooit zijn voorgekomen, maar waar ik altijd op voorzien was - voor het geval er onvoorziene omstandigheden een verlenging van mijn activiteiten noodzakelijk zouden maken. En ik stond daar dus met mijn jas al aan en toen ging die telefoon. Ik zette mijn tas neer, nam de hoorn op, schalde mijn naam en functie erdoorheen, met een energiek 'goeie morgen!' erachter, want het was dus nog geen middag, en toen hoorde ik aan de andere kant iemand 'Puik werk, Jozef!' zeggen, waarna de hoorn weer werd neergelegd. En dat beste vrienden was de directeur-generaal...

- Dolfje Ik heb niks tegen u hoor.
- Jozef 'Puik werk, Jozef!'
- D Ik wil zelfs graag uw raad opvolgen als u mij raad te geven hebt.
- I Als de automatisering 100% is, is de werkloosheid dat ook; wat zitten wij hier dan nog te doen?
- D IK BEN MET DEZE MENEER AAN HET SPREKEN!
- J Niet roepen!
- D Wie ik?
- J Dat is de eerste raad die ik u te geven heb. Schrijf dat ergens op. 'NIET ROEPEN!' en steek dat bij u.
- I Wacht ik heb iets om te schrijven. (*Pakt pen en papier uit haar tasje en geeft het Dolfje.*)
- J Ik heb u hier bezig gezien. Ge hebt kwaliteiten maar ge roept teveel. Roepen verzwakt je positie tegenover ondergeschikten. En tegenover het machinepark is het sowieso uit den boze. Roepen doe je vanuit je gevoel. Gevoelens zijn niet functioneel. Die zijn voor in theater. Daar mogen ze roepen.
- I Is de sollicitatie al bezig eigenlijk?
- J Wat was uw vorige vraag?
- I Wablief?
- J Wablief, meneer Jozef.
- I U had zich nog niet voorgesteld.

Jozef Ik doe het nu.

Iljusjin Oh!

J Wat was uw vorige vraag? ...U ziet, u weet ze niet meer! Als de werkloosheid 100% is, wat zitten wij hier dan nog te doen? Dat was uw vorige vraag.

I Oh!

J U moet begrijpen dat u met een dergelijke ongerichtheid in uw denken slechts in aanmerking komt voor activiteiten op het allerlaagste niveau.

D Hoe schrijf je 'sowieso'?

J En dat het allerlaagste niveau niet meer bestaat.

I Met een S! Sowieso. Met twee eSSen!

J Waarvoor wilde u dat weten?

Dolfje Wablief meneer Jozef?

J Of sowieso niet met een K is.

D Wabl.... ..Oh! Hier... (*Leest van zijn papiertje.*) Sowieso overbodig. Roepen. Tegen het machinepark.

J Ja ... IJver is deugd. Overijver is net zo verderfelijk als luiheid. Ja? Ik had gezegd: 'Opschrijven: niet roepen!' Meer niet. Niet roepen. Begin dus niet opnieuw. Een nieuw blad. Schrijf op 'Niet roepen' en daaronder 'Accuratesse!' als ge graag iets opschrijft met twee eSSen. Vouw dat dicht. Stop dat bij u. Dan zijt ge gewapend.

D Accuratesse?

J Voer nu eerst maar de opdracht uit. Het inzicht komt later wel.

D (*Tegen Iljusjin*) Hebt gij nog papier?

J Het werkt beter als je alleen maar weet WAT er moet gebeuren en HOE zonder te weten WAAROM. Dat is trouwens de definitie van accuratesse. Er zijn drie metsers. De eerste lijmt stenen op elkaar. Die weet niet beter dan dat er na de ene steen nog een andere komt en dat daartussen wat cement zit. De tweede begrijpt dat hij een muur aan het bouwen is. Een muur: hoog, dik, blind. En de derde weet dat die muur deel uitmaakt van een gevangenis. Een gevangenis waar hijzelf in terecht zal komen als hij straks na de dagtaak gaat zuipen en alles wat 'm onder handen komt kort en klein slaat - omdat mensen van

zijn soort dat nou eenmaal doen. U zal begrijpen dat die eerste metser de beste is. Accuratesse!

- Iljusjin Tenzij je ze een kathedraal laat bouwen.
- Jozef Kathedralen, juffrouw, zijn uit de middeleeuwen. Bovendien was ik tegen hem aan het praten. U heb ik heel andere dingen mede te delen. U hebt mij twee vragen gesteld waarvan het antwoord u inmiddels alweer gestolen kan worden waarschijnlijk.
- I Omdat ik zelf al een antwoord weet.
- J Ah! Ik luister.
- I Wat de laatste vraag betreft: 'Is de sollicitatie al bezig?' luidt het antwoord: NEE.
- J Want?
- I U hebt volgens mij niet de bevoegdheid om ons te ondervragen.
- J Neemt u mij niet kwalijk, maar het is wel mijn vak, juffrouw Mir, te bepalen waar mensen staan en hoe de ontslagen binnen een organisatie elkaar kunnen opvolgen zonder dat de hele structuur in mekaar zakt.
- Dolfje Mannen, dat kasteel is terug aan het aflopen.
- J Een bedrijf dat aan een herstructurering toe is, is een tijdbom, juffrouw. Als je het ontmantelt, moet je weten waar de mensen staan of het ontploft in uw handen. Ik heb bedrijven ontmanteld. Ik kan zien waar mensen staan.
- I *(Vriendelijk: zij probeert hem wakker te maken.)*
Het is misschien wel uw vak, maar is het ook uw taak? Hier, op dit moment? Dat denk ik niet hé! Hij is loopjongen, ik kassière, gij ontmantelaar van bedrijven. En we zitten hier. En niemand weet wat er gaande is.
- D Als Rowlands hier zodadelijk binnen komt met zijn boterhammen en zijn Bulgaren en dat kasteel is nog niet opgepompt, dan gaat de sfeer hier een serieuze deuk krijgen, denk ik.
- J Waar wil je naar toe Mir?
(Hij raakt even haar schouder aan. Dit is een intieme vraag.)
- I Ik weet het zelf niet.
- D Moet ik nu zelf dat kasteel gaan opblazen of wat? MIR BLA... !
(Pakt het briefje waarop hij 'NIET ROEPEN' en ACCURATESSE'

heeft geschreven uit zijn achterzak, bekijkt het en zegt)
Mir blazen! (*bekijkt het nog's, fluistert*) Mir? Blazen.

- Jozef U vroeg mij hoe het kan dat u hier zit te solliciteren terwijl de werkloosheid 100% bedraagt. Wel juffrouw Mir! Een machinepark zoals hetgeen waarop onze economie draait en waardoor ons land bestuurd wordt...
- Dolfje (*Heeft Perveen ontdekt die inmiddels in een prachtige vrouw is veranderd en verveeld zit te wachten, kauwend op een stukje kauwgom en met een sigaret uit een pijpje rokend onderwijl. Dolfje is onder de indruk van haar.*)
Ik heb hier een springkasteel.
- J ... Heeft behoefte aan onvolmaaktheden. Perfectie verzwakt. Rashonden moeten regelmatig gekruist worden met bastaards. Zo niet, juffrouw Mir, verweekt het ras. Ze zakken door hun poten. En als men dan nog verder kweekt, dan krijgt men op den duur geen hondjes meer juffrouw, maar zwakjes blaffende pasteitjes. Onze industriële granen moeten ook regelmatig gekruist worden met wilde grassen uit het oerwoud. Het is een algemeen principe juffrouw Mir. Daarom is het machinepark altijd dom, pedant, zwaarmoedig, hysterisch...
Mensen zoals u juffrouw Mir.
- D (*Tegen Perveen*) Straks komt Rowlands. Dat is mijn baas. Hij is wat boterhammen gaan halen en Bulgaren. Wij verkopen die. Dan hebben we Geld. We zouden u mee op reis kunnen nemen als we willen.
- I (*Terwijl ze schreit*) Dat had u niet moeten zeggen, meneer.
- J U had er niet naar moeten vragen.
- D Ik zou er bij Rowlands op kunnen aandringen om naar een mondaine badplaats te gaan. Voor u!
- Perveen (*Schor en verwend*) Zijn er geen oesters?
- D Wablief?
- P Oesters! (*Hoest, hoest*) Ik heb geloof ik trek in oesters.
- D Nu?
- P Wanneer anders?
- D (*Springt recht*) Natuurlijk.
- P En een glas lichte Duitse pils

Dolfje ... D'r waren hier geen oesters...

Pervee Gij wilde hem (*Jozef*) in een bokaaltje laten pissen en dan aan mij geven en zeggen dat het lichte Duitse pils was. Waar of niet?

D Maar d'r is hier niets anders op het vlak van lichte Duitse pils.

P Waar of niet!?

D Ja.

P En ik heb hoofdpijn van de honger Buddy. Het is hier warm. M'n nagels breken omdat ik van de zenuwen de kauwgom onder de stoelen hier overal zit los te prutsen.

D Daar heeft ze mij niks van gezegd.

P En hij daar (*Jozef*) heeft geprobeerd mij te verkrachten.

Jozef (*Verontwaardigd*) Het spijt me verschrikkelijk juffrouw, maar...

P (*Hysterisch*) NIET LIEGEN!

J Maar ik weet bij God niet waar u het over hebt!

P Ge hebt mij benaderd! Met uw naamkaartje! Terwijl ik nota bene onder de douche stond.

D (*Tegen Rowlands*) Ik heb het ook gezien.

P En zij daar, Buddy, heeft mij belachelijk zitten maken waar die anderen bij waren.

Iljusjin Ik heb hier gewoon gezeten!

P Precies! Met uw rug naar mij. En maar babbelen met meneer de verkrachter daar. Over economie en de bouw van kathedralen en mij dan hier laten zitten, alsof ik dom ben, achterlijk, alleen maar goed om mijne smoel vol mascara te smeren en m'n oksels fris te houden.

I Maar...

P Hebt ge ooit aan mij... en durft niet te liegen, hebt ge ooit aan mij gevraagd hoe ik erover dacht?

I Over wat?

P Over hoe we hier zitten te solliciteren.

Iljusjin Nee.

Perveen Of hoe het zat met die penale boete van de seksmaniak?

I Nee.

Jozef U bent trouwens een meneer! Ik heb het gezien daarstraks, terwijl ge stond te douchen. Een duidelijke meneer!

Rowlands *(Lost een schot loodrecht in de lucht) KOP HOUDEN! (Een plak kalk valt naast hem neer) (Hij doet de deur op slot, loopt tot voor Jozef, Iljusjin en Dolfje, en richt het wapen op hen. Alle drie steken ze hun armen in de lucht)*

(Stilte)

P *(Snikt)...* Hij heeft mij uitgemaakt voor meneer...

D *(Kleintjes)* Ik had eraan kunnen denken Buddy, het spijt me. Ik had eraan kunnen denken om hier alle droge kauwgommen onder de zittingen los te prutsen en die bij haar te brengen. Het zou haar de nagels gespaard hebben. Maar ik was oesters aan het zoeken. Het spijt me. *(Hij maakt zich gauw uit de voeten en loopt naar Perveen, gaat achter haar staan, haar haar borstelen.)*

R *(Met tranen van verontwaardiging in zijn stem)*
 Jullie soort! Jullie soort! *(Achteruit loopt hij tot bij Perveen en zinkt naast haar op een stoel. Jozef en Iljusjin laten de armen zakken. Dan ziet Rowlands Dolfje die staat te borstelen of zijn leven ervan afhangt en hij springt weer recht. Het dubbelloopsgeweer op Dolfje gericht)*
DAT IS MIJN WERK!
(Dolfje gooit zijn armen in de lucht. De haarborstel vliegt door de kamer. En gaat, onafgebroken in de geweerloop starend, naast Jozef en Iljusjin zitten.)

P *(Heeft al die tijd ingehouden zitten snikken.)* Waar was je?

R Ik maak ze kapot! Ik beloof het je. Ik maak ze kapot. Alle drie. *(Hij raapt de haarborstel weer op, graait Perveen's pruik van haar hoofd en gaat die naast haar zitten borstelen.)*

P Nee schatje, niet doen. Zij zouden er te makkelijk van afkomen op die manier. Waar was je?

R In de stad. Zaken doen. De wereld is rot! Rot!

P Ssssst. Rustig nou maar.

R De wereld is vergeven van mannen zoals hij daar. Mannen met een

- brillette die denken dat ze alles beter weten.
- Pervee Heb je ergens oesters zien liggen in de stad?
- Rowlands Hm?
- P Ik heb al heel de dag goesting in oesters. Zou ik nu zwanger zijn?
- Dolfje *(Roept dapper, nog steeds z'n armen in de lucht.)*
Zal ik uw schoenen 's poetsen meneer Rowlands?
- R *(Lost zonder te kijken een schot boven Dolfjes hoofd en gaat gewoon door alsof er niks gebeurd is.)*
- P Het ergste aan hier zitten is dat hier niks te doen is. Dat weegt voor mij nog het zwaarste. Dat onnozel zitten op een stoel nen hele dag.
- R Ik had veertien Bulgaren Pervee. Allemaal tussen de drie en vijf jaar oud. Veertien. Weet ge wat een kapitaal dat dat is? Daar kunt ge een huis van laten zetten. En ik ga naar de bakker om boterhammen voor ze te kopen. En d'r staat daar nen type, zoals hij daar, achter de toonbank. Ene met een brillette. En weet ge wat die zegt? 'D'r is hier geen brood!' dat zegt ie. 'D'r is hier geen brood!' Afijn d'r is wel brood maar dat kost zevenentwintigduizend vierhonderdenzes frank voor een sneeke. Ik zeg tegen hem: 'Ik zal mijn Bulgaren ineens aan u geven jong'. 'Ja' zegt hij 'ik kan er ook niet aan doen, het graan is ziek geworden. Over heel de wereld, en ze weten niet wat het is.'
- P Ge hebt mij nog geen kus gegeven sinds ge binnen bent gekomen.
- R Hij had nog een half grofke. Een sneeke of tien. Van eergisteren. En dat zat in de brandkast. Ik heb ze allemaal weer moeten loslaten, m'n Bulgaren. *(Pervee begint te flirten met Jozef. Haar hemd opentrekken, haar b.h. laten zien.)* Het graan is ziek! Hoe kan dat nu? Graan dat verkouden is. Graan met ne snotneus. *(Jozef is het zat, hij staat recht en wil het pand verlaten. Maar de deur zit potdicht. Alle gesprekken verstommen. Iedereen kijkt naar hem, terwijl hij met creditkaart e.d. die deur probeert open te krijgen. Rowlands staat recht en loopt tot bij hem.)* Zo!?
- Jozef Ik kom een ander keer nog wel's terug in verband met mijn boete... *(Rowlands reageert niet. Hij blijft hem alleen aankijken. Jozef pruts nog wat aan de deur.)* ... Hij flirt met mij. Hij liet mij zijnen buik zien.
- R *(Slaat Jozef met één gigantische mep het hoekje in. Iljusjin slaakt een gillette en steekt haar armen weer in de lucht. Dan pakt Rowlands Jozef, die bewusteloos is, op en sleept hem tot bij Pervee en gooit hem voor haar voeten.)* Ik heb een bediende voor u meegebracht.

Perveen Ik heb toch niet om een bediende gevraagd?

Rowlands Maar ik zou graag hebben dat je er één had. Het past bij u. Een teken van stand. Doe het voor mij.

P *(Buigt zich naar Jozef.)* Bediende! Bediende! Breng mij 's een kopje thee! *(Jozef ligt nog steeds bewusteloos.)* Hij marcheert niet, uw bediende.

R *(Pakt Jozef bij de kraag, zet hem op z'n benen)* THEE! *(Laat Jozef los. Jozef zakt weer ineen. Rowlands haalt Jozefs portefeuille uit zijn binnenzak. Geërgerd tegen Perveen.)* Wilt ge thee hebben? Hm? Gij wilt thee hebben. Wel, dan zullen we thee gaan drinken, kom. *(Haalt het geld uit de portefeuille en gooit die leeg naar Jozef.)*

P Nee, ik zei dat zo maar om uw bediende 's te proberen.

R *(Kwaad)* Ge wilt thee hebben, heb je gezegd. Ge zult thee krijgen. Ja?

P God, Buddy zeg. Is dat nu omdat ge die paar Bulgaren kwijt zijt?

R We gaan thee drinken heb ik gezegd!

P Ik lust geen thee.

R Wablief!?

P IK LUST GEEN THEE! THEE IS VOOR CHINEZEN. BEN IK EEN CHINEES?

R *(Grommend)* Roep niet zo tegen mij. Wij hebben honger geleden thuis. Dat vergeet gij altijd!...

P Buddy, ben ik Chinees?

R Nee.

P Wat ben ik?

R Alsjeblieft Perveen, niet doen schat

P Wat ben ik?

R *(Snel en naadloos prevelend.)* Wij waren met veertien, mijn vader kwam dikwijls met lege handen thuis, ik heb altijd alles geprobeerd om niet te worden als hij en toch liep ik daarstraks rond met die veertien Bulgaren die ik niet kon voeden, toch kwam ook ik met lege handen thuis daarnet.

P Wat ben ik?

Rowlands Ik zit hier mijn jeugd te verwerken, Pervee.

Pervee Wat ben ik?

R Ook het kruiswoordraadselen op provinciaal niveau was niet meer dan een poging om mijn oude vader, voor wie ik een grote liefde voelde - hoewel hij een nul was in het licht van de wereldgeschiedenis - om mijn oude vader te overstijgen.

P Wat ben ik Buddy?

R Pervee, alsjeblieft!

P Nee! Buddy, alsjeblieft!

R Een zangeres.

P En wat voor zangeres?

R Een goeie.

P Mooi. Dan zal ik nu een lied vertolken waarbij ik een aantal kuitenflikkers ten beste geef. De waterval, de waterval (*Rowlands krimpt ineen, handen aan de oren*) daar gaat vrijwel niks boven, want alles wat bewezen wordt hoef je niet te geloven. De waterval die valt maar raak van boven naar beneden, en of ze ta ta ta ta ta ta in toekomst en verleden...

Dolfje Bh'avo! (*Klapt in de handen.*) Schitterend! Werkelijk... (*Tegen Iljusjin*) Zag je dat? Bh'avo!

P (*Begint hysterisch op Rowlands in te slaan.*) Gij zat met uw vingers in uw oren, gij zat met uw vingers in uw oren. Met uw vingers in uw oren! (*Tot zij niet meer kan, barst dan weer in een huilbui los.*)

R Maar lieveke toch!

P Ik ontroer niet Rowlands, ik ontroer niet.

R Maar jawel!

D Ik vind uw teksten goed.

P Gij zat (*Weer slaan*) met uw vingers in uw oren en uw ogen dicht.

R Dat is niet... aw! ... niet waar schatje. Ik had m'n handen zo, als een koptelefoon, om het beter te kunnen horen, en ik zat met m'n ogen dicht omdat ik zat te genieten.

Dolfje Ik vind uw teksten ook heel goed.

(Stilte)

Pervee Laten we maar wat thee gaan drinken, kom.
(Rowlands en Pervee weg. Als de deur dicht is vliegt Iljusjin meteen op Jozef af. En Jozef staat meteen recht als de deur dicht is. Zijn neus bloedt. Hij gaat zitten op de stoel waar Pervee op zat. Iljusjin komt naast hem zitten. Rommelt in haar tasje, geeft hem een zakdoekje voor zijn neus. Ze zeggen niks.)

D *(Houdt zijn armen nog steeds in de lucht.)* Ik vind haar zo betoverend. Hoe ze zich door mij liet kammen. Haar hoofd dat... neigde onder de halen van de borstel. Ik verwachtte elk moment dat ze zou gaan spinnen. Ik hoop haar ooit 's naakt te zien. Jij hebt geluk dat ze u eruit hebben gekozen als bediende. Ik ben gewoon jaloers. Mag ik uw brilletje hebben als je dood geslagen wordt? Hem vind ik ook zo... duidelijk. Als baas bedoel ik. Hij is helder in wat hij niet wil en wel. Ik denk dat ik mijn bestemming gevonden heb. Ik ga me voor hen inzetten. Voor deze mensen. Want dat is toch wat ze in de eerste plaats zijn. Twee ontzaglijke mensen.
(Jozef staat recht en wil weggaan. De deur zit op slot.)

Iljusjin Gaat niet.

D Nee, dat gaat niet!

I Ze doen 'm altijd op slot als ze weggaan. Je kan er alleen in. Niet uit.

D Hoe laat is het?

Jozef Ik blijf hier niet.

I Dat zegt iedereen.

D Ik heb dat nog niet gezegd. Hoe laat is het?

I Vijf voor half twee.

D Oh! Dan zitten we nog in de lunchpauze?

I Ja!

J Waar is het lunchpauze?

I Bij Christoff.

J Ik blijf hier niet.

I Kom terug zitten, kom.

Jozef Nee, ik blijf hier staan. Als hij binnen komt sla ik hem op zijn hoofd en dan ben ik weg.

Iljusjin En waar ga je dan naar toe?

J Naar huis.

Dolfje Hebt gij een huis?

J *(Na enig nadenken.)*
Ik heb een plekje, ja!

D *(Tegen Iljusjin)*
Hij heeft een plekje, vertel 's

J Wat?

D Over uw plekje.

J Ik ben hier naartoe gekomen om een doorverwijs-procedure op te starten. Word ik hier doorverwezen? Heeft iemand van jullie hier al iemand gezien die mij kan doorverwijzen? Wat doe ik hier dan?

D Als ik die baan hier heb, dan bol ik het misschien ook af.

I *(Zonder veel animo)* Ze pakken u toch niet.

D Iemand die op twee KUT zit, die willen ze overal.

I Ze zoeken een meisje.

D Ik ga een huis laten zetten. Van 't eerste geld dat ik verdien, laat ik recht een huis zetten.

I *(Tegen Jozef)* Ik ben hier drieënhalp jaar geleden komen schuilen voor een wolkbreuk.

(Stilte)

J Hm!?

I Drieënhalp jaar geleden. Passeerde ik hier voorbij het gebouw buiten, toen het streepjes begon te regenen. Ik was op weg van mijn ene naar mijn andere man.

J Zit gij hier al drie jaar?

I Drieënhalp. Ik had twee mannen toen, in die tijd, waardoor ik me liet bevruchten. En ik had een baan als kassière.

Jozef Hoe kan dat nu? En hij dan (*Op Dolfje doelend.*)

Iljusjin Hij was hier al toen ik hier kwam.

J Hoe lang zit gij hier?

Dolfje (*Schrikt*) Hoe bedoelt ge? Hoe laat is het?

I Twaalf uur dertig, ze zijn nog aan 't eten.

D Ah! Ge doet mij verschieten...

J En die andere twee?

I Wablief?

J Die nu weg zijn.

I Oh! Die zijn hier eigenaar. Die zitten hier misschien al honderd jaar.
Hoe lang zit gij hier, Dolf?

D Hebben ze u bevrucht?

I Dat kan je wel zeggen, ja!?

D Dat wist ik niet.

I Ze waren met twee. Joris van Cleemput en Rik De Bok. Ik kreeg
altijd grijze boterhammen met platte kaas en bruine suiker achteraf.
Om terug op krachten te komen, zeiden ze. Ze waren goed voor mij.
Maar het begon dus streepjes te regenen, en ik stapte hier naar binnen
en, en... sindsdien zit ik hier.

(Stilte)

J Ik kan makkelijk een brief schrijven. Naar mijn voormalig
diensthoofd. Hem wijzen op de situatie waarin ik mij bevind. Hij was
een doortastend man.

I Dat is ook één van de eerste dingen die ik heb gedaan. Een brief
geschreven naar mijn voormalig diensthoofd. Ik had de man nog
nooit in levende lijve ontmoet. En toen bleek dat Rowlands mijn
voormalig diensthoofd was.

J Ja, maar dit is toch te absurd. Hier moet toch uit te breken vallen.

D Als ze bellen van bij Christoff...

J Hebt gij hier heel de tijd allen gezeten, dan?

Iljusjin Nee. Er zijn er nog geweest.

Dolfje Wat?

I Mensen, die hier kwamen binnenwaaien.

D Ah ja, d'r zijn d'r nog geweest.

Jozef Voilà! En die zijn er nu niet meer. Dus die zijn weggeraakt.

I Dat kun je wel zeggen, ja

J Hoe?

I *(Stilte)*
(Verlegen) Ik wil een zoen van u.

J *(Eveneens met enige verlegenheid.)* Zeg zoiets niet.

I Het spijt me.

J Ge wilt het mij niet zeggen hè?

I Wat?

J Hoe ik er hier uit geraak.

I Ik mag het u niet zeggen.

J Van wie niet?

I Uit menselijkheid noemen ze dat, geloof ik.

J Ik zal er zelf wel achter komen.

I Dat denk ik ook.

(Stilte)

D Ik heb geloof ik mezelf op een goed idee gebracht. Weet ge wat ik doe? Ik zal zelf Christoff 's bellen. Dat ze moeten stoppen mij te storen met hun lijst. Want dat ik bezig ben eigenlijk. En dan kan ik mij volledig wijden aan het ter beschikking zijn van deze onnoemlijke vrouw, nietwaar...

(Stilte)

(Iljusjin en Jozef naast elkaar zittend, rustig en zonder elkaar aan te kijken.)

Iljusjin Zal ik 's iets zeggen dat ik niet durf?

Jozef Nee.

I Ik durf niet te zeggen dat ik u...

J Sssssssssssssssss...

I ... liefheb.

J ...sssssssssssssssst.

I Liefheb.

J Hahahaha...

I Liefheb.

J ... hahahahaha.

I Dat durf ik niet te zeggen.

J Haha.

I Dat durf ik niet te zeggen.

(Stilte)

D *(Tegen het publiek)*
 Laat mij u 's proberen iets oprechts te vertellen. Ik zie graag vogeltjes. Kleine vogeltjes. Dat zie ik graag.
(Krijgt tranen in de ogen.) (Op de tranen wijzend.) Voilà! Oprecht! Hebt ge het gezien? Oprecht. (Klein knikje, en gaat weer zitten.)

(Stilte)

J Ik wil uw speeksel proeven.

I Ge kunt een verzoekschrift schrijven naar de délégué.

J Ik meen soms uw hand te voelen in mijn...

I Ge moet schrijven denk ik. Naar de délégué, de intendant, de onderregent... En ook een aantal blanco's de wereld insturen, gewoon... open adres. Die komen misschien nog beter terecht dan de gerichte verzoekschriften.

J Uw hand in mijn... in mijn fantasie meen ik soms uw hand te voelen.

Iljusjin Ik zal ze schrijven. Hebt gij papier? Dat is het enige wat we kunnen doen.

Jozef Waarom gaat gij niet in op mijn avances?

I Omdat... Ge hebt geen papier bij?

J Nee, mijn koffertje is leeg.

I Ik weet niet waarom ik niet inga op uw avances.

J Ik zal u hier uithalen. Ik kan dat.

I Gij weet niet eens wat het hier is.

J Wat is het hier dan?

I En ik wil ook niet dat ge het weet.

J Dan zult ge mij moeten zoenen.

I *(Ontdaan)* Nee. Alstublieft niet.

Dolfje *(Tegen Jozef)* Z'heeft schrik! Z'is bang dat ze zich weer gaat hechten. Zij hecht zich altijd aan al wat hier langs komt. *(Tegen Iljusjin)* Hé! Mossel! *(Tegen Jozef)* Mossel zeggen we hier altijd tegen haar als we ondereen zijn. Mossel! Haha! *(Er wordt aan de deur gemorreld. Pervee komt de kamer binnen. Onder het blauw. Alsof ze door een bui van blauwe verf heeft gelopen. Jozef springt recht en grijpt een van de stoelen bij de leuning.)*

Pervee Wat een takkeweer! *(Doet haar jas uit, regenkapje af, begint met tissues het blauw van haar gezicht te vegen.)* Wat een takkeweer!

D Regent het?

P Wat dacht je?

Rowlands *(Off stage)* En wie is dat dan?

Stem *(Half verstaanbaar)* Dawwa ne vroegere intendant vanne ontharingspolitie. Uitte tijt fam Binosch.

P *(Tegen Iljusjin)* Zit daar niet zo depressief naar de grond te kijken en help mij 's een beetje.

R *(Off stage)* Hoe? Ik dacht dat ze die allemaal hadden. *(Jozef loopt met de stoel boven z'n hoofd achter Pervee door zachtjes naar de deur om daar Rowlands z'n kop in te slaan als die binnen komt.)*

- Stem Dawwa ne gevluhte die was tuggekome.
- Pervee *(Tegen Jozef) Waar denkt gij naar toe te lopen? (Jozef laat de stoel op haar neerkomen. Zij stuikt ineen en blijft liggen, Jozef loopt verder naar de deur)*
- Rowlands En welke procedure moet ik dan volgen?
- Stem Geen enkele. Moogt doen wat ge wilt.
- R Wat betaalt dat?
- Stem Vijvenalf!
- R *(Komt binnen) Per kop?*
- Stem Nee, per maand!
- R *(Draait zich om. Verontwaardigd.) Ongeacht hoeveel er komen? (Jozef laat de stoel uit alle macht op Rowlands neerkomen. De stoel breekt in stukken op Rowlands schouders.) (Alsof er niets gebeurd is.) Zeg!?! Ongeacht hoeveel d'r komen? (Jozef pakt nog een stoel. Rowlands heeft echter wel 'iets' gevoeld. Hij draait zich om, om te zien wat er nou was, ziet Jozef, grijpt 'm gewoon bij de keel en begint 'm te wurgen. Dolfje glipt als de weerlicht de kamer uit. Iljusjin gaat met haar hoofd in haar handen op de verste stoel zitten en kijkt met een gezicht waarop de allergrootste ontzetting te lezen is, de zaal in.)*
- Stem Zoveel zullen er dat nooit zijn.
- R *(Zonder verder acht te slaan op het wurgen van Jozef. Als een wasvrouw die een handdoek uitwringt en die ondertussen met een andere wasvrouw staat te kletsen.) Jaja! Als ge tegenslag hebt en d'r komen d'r hier zeven. Of vierentwintig. En ge moogt er geen enen terugsturen...*
- Stem *(Is tot vlakbij de deur gekomen.) Nu niet overdrijven hé. D'r zijn er nog nooit ergens meer dan twee op een maand behandeld.*
- R Nee, maar ge krijgt niks anders ondertussen. Ge verdient niks.
- Stem Da's waar.
- R Durfde gij niet binnenkomen?
- Stem Nee, ik moet terug, ik heb er zelf een binnengekregen. Een vrouw van tweeënveertig, waarvan ik niet weet wat ik ermee moet.
- R Wat had ze bij?

Stem Ook een departementale reprimande.

Rowlands Ook al?

Stem Ja! Ze hebben niks anders meer tegenwoordig.

R *(Op Jozef doelend, die nog steeds zo nu en dan spartelt in zijn handen.)* 'T is nen taaie, zeg, deze.

Stem En allemaal voor diezelfde rotte vijfenhalf in de maand.

R En dan probeert ne mens nog wat bij te verdienen met Bulgaren. Slaat het brood op. Zogezegd omdat het graan ziek is. Ja maar!

Stem Ach ja! 'T is waar. Ge zou op den duur gaan wensen dat ge zelf een departementale reprimande kreeg.

R Ik dacht eerst nog dat den deze ne chef controleur was. Ik heb daar nog een beetje m'n best tegen staan doen, met het idee dat ik misschien hogerop kon komen.

Stem Ze zien d'r soms goed uit, 't is waar. Ik heb dat ook al gehad met mannen uit de tijd van Binosch, een reprimande en alles bij, dat ge duidelijk weet: 't is iemand die voor een behandeling komt, en dat ge toch begint te twijfelen. Als het 's een controleur is, of een headhunter...

R *(Jozef is inmiddels al een tijdje dood, maar Rowlands heeft dat niet eens door. Hij blijft routineus door zitten knijpen.)*
Ge blijft toch hopen als mens om ooit nog 's wat hogerop te geraken.

Stem Enfin, ik ga 's terug naar mijn kot. Hoe is het met Pervee?

R Gelijk met 't weer. Soms schijnt de zon. Soms regent het. En dan moet ne mens wachten.

Stem Enfin. Ik ben weg. Maar we moeten nog 's afspreken. Ge moet 's komen eten met tweeën.

R Ik zal wel 's bellen.
(Stem doet de deur dicht.)
(Vanaf dat de deur dicht gaat, jankt het gestolde snikken van Iljusjin door de stilte. Een hevig en hartverscheurend snikken, d.w.z. weinig geluid, lange stiltes met hier en daar een afschuwelijk piepje.)
(Rowlands staat daar met Jozef nog steeds in z'n knuisten. Hij kijkt de kamer rond. Pervee is ondertussen weer een beetje bijgekomen, en zit wat verdwaasd haar blauw verregende kleren uit te trekken en probeert met spuug wat blauwe druppels uit haar pruik te wassen.)
(Rowlands ontdekt dat hij Jozef nog vast heeft. Merkt ook dat die

dood is ondertussen, sleept hem naar de voorscène en legt hem daar ergens in het donker, buiten het speelvlak. Pervee zet de douche weer aan en begint zich uit te kleden. Rowlands zet zich ergens op een stoel, haalt een kauwgom uit z'n broekzak en begint erop te kauwen. Ondertussen nog altijd dat snikken van Iljusjin en de 'Stabat Matar' van Pergolesi of iets dergelijks, een trio van Rachmaninov, een kwartetje van Bartók of zelfs bepaalde nummers van Sepultura of Bio Hazard.)

- Rowlands *(Tegen Iljusjin)* Ik ben moe. En ik zou mij eigenlijk graag wat ontspannen... In Wakee, weet ge wat de mensen daar eten?
- Pervee *(Van onder de douche, tegen Iljusjin)* MOSSEL!
- R Gewoon boterhammen! Gelijk gij en ik.
Vroeger hadden ze daar wel
een boom met een hele zachte
stam.
En die lepelden ze uit, de Wakeeërs.
Een zachte vlokkerige houtsoort
die smaakte zoals bij ons: de raap!
Verveel ik u?
- P *(Zingt zachtjes voor zichzelf onder de douche.)*
De waterval, de waterval...
- R *(Na een tijdje, terwijl Pervee verder zingt.)*
(Iljusjin inmiddels opgehouden met snikken, maar nog steeds verzonken in haar verdriet, voelt zich aangesproken en probeert zich te herstellen, veegt de ogen schoon, de neus, enz.)
- P *(Terwijl hij zich staat af te drogen, tegen de zaal)*
Ik ga mezelf wat meer in de hand houden vanaf nu, mezelf wat beter verzorgen. Wat vriendelijker zijn met m'n eigen.
(De deur gaat open, Dolfje komt binnen.)
Dat ga ik doen!
(Dolfje doet de deur weer dicht. Kijkt alle betrokkenen aan, niemand let op hem.)
- R Maar de Amerikanen hebben daar een industriële bakkerij neergezet, in Wakee. En die zijn graan beginnen overvliegen.
En de gistdampen van de bakkerij,
sloegen neer
op die zachte bomen
en die gingen daaraan kapot,
die verslijmde.

Dolfje *(Tegen Jozef)*
Ik lach om u, meneer!
Ik
kijk maar
HA HA HA HA
Lach
om u.
... *(Tegen Rowlands en Perveen)*
Het was gene kwaai eigenlijk,
maar hij miste...
Hij had geen

Perveen In Wakee zeggen ze ‘Chaam!’ En daar is geen ander woord voor.

Rowlands *(Met een lachje)* Nee, daar is geen ander woord voor.

Dolfje *(Is tot bij Iljusjin gelopen. Tussen.zijn tanden tegen haar.)*
Opruimen, kom!
(Iljusjin veert meteen recht en begint, gauw en onderdanig, alles te doen wat Dolfje haar in het oor sist.)
Alles opruimen hier!
Stoelen recht
water weg
die rommel daar.
En mooi recht hier die stoel.
Kijk ‘s!
Is dat recht? Aanlijnen met de muur!
En met de andere stoelen...

P *(Voor zichzelf)* Ik ga denk ik een feest geven, nu.

R Maar nu is dat graan ziek. En dan heb ik het alleen nog maar over Wakee!

P *(Komt naast Rowlands zitten.)*
Zeg! Ik denk dat ik een feest ga geven, nu.

D Wat voor feest gaat gij geven?
(Tegen Iljusjin) En daar nog! Een leeg rolletje pepermunt.

P Een jubileum.

D Mooi

R *(Terwijl het licht, onmerkbaar als het licht van de dag dat in de nacht over gaat, verdwijnt.)*
Om nu nog ’s terug te komen op de secretarisvogel, weet je wat die erop gevonden heeft? Op de teek Auratis upinoba? Ze pikken ‘m er bij elkaar af. Met hun dikke benige bekken pikken ze bij elkaar die teek van de schedel. Nu heeft een hedendaagse bioloog vastgesteld

dat er zijn die zelf niet pikken, maar zich wel laten pikken. Daardoor krijgen ze meer tijd om voedsel te zoeken en zich voort te planten, evolutie-theoretisch zijn ze dus succesvoller. Er worden met andere woorden meer kleintjes geboren die zelf niet pikken maar zich wel laten pikken, dan kleintjes die pikken en laten pikken. Wat impliceert dat de soort aan het uitsterven is. En wat doet de natuur dan? Wel, er ontstaat uiteindelijk een tussengroep, een groep vogels die soms pikt en soms niet. En die halen het. De groep die soms pikt. En soms niet. *(De laatste woorden zijn in het totale donker uitgesproken. Dan begint er een rits gillende keukenmeiden te knallen, we zien ook het gevlam en gevonk in het donker.)*

P

(Als de keukenmeiden zijn uitgeknald, schor en moe)
Feest!

Einde

